

Bilaga till välfärdsplanen 2024–2025

Det förebyggande missbruksarbetet hör till hela stadsorganisationens uppgifter. Sommaren 2023 genomfördes en kartläggning i stadsorganisationen för att förtydliga lägesbilden. Nedan visas situationen i tabellform enligt sektor och serviceområde. Det förebyggande missbruksarbetet stöds i huvudsak av stadens verksamhet och tydliga verksamhetsmodeller finns i skolorna och ungdomsarbetet. När det gemensamma arbetet framskrider kan tabellen preciseras även i fråga om andra aktörer.

Sektor	Tjänster	Funktioner som stöder det förebyggande missbruksarbetet
Koncerttjänster	Personal, demokrati och utveckling	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå stad är en rökfri arbetsplats • staden har ett gällande Missbruksprogram för personalen med handlingsmodeller, syftet är att förebygga hälsomässiga, sociala och ekonomiska skador som berusningsmedel orsakar på både arbetsgemenskapsnivå och individnivå. • Beredskaps- och riskhantering • Säkerställande och utveckling av delaktigheten • Utveckling och styrning av de digitala färdigheterna
	Finansiering och strategi	<ul style="list-style-type: none"> • Produktion och förmedling av välfärdsuppgifter (bl.a. nationella enkäter). • Beredning av Borgå stads egna välfärdsdokument där välfärd och förebyggande är övergripande teman. • Ledning av och/eller deltagande i Borgå stads olika arbetsgrupper som anknuter till välfärd samt samordning och utveckling av välfärdsarbetet som helhet. • Deltagande i det regionala och nationella arbetet för välfärd och hälsa. • Främjande av generationsövergripande, tväradministrativt och mångprofessionellt samarbete över kommungränserna och förankring av nya verksamhetsmetoder i fråga om det förebyggande arbetet.
	Lokaler	<ul style="list-style-type: none"> • Underhåll av lokaler utan avgift eller mycket förmånligt (t.ex. Gammelbacka välfärdscenter, Lunds hus). • Underhåll av gårdar (småbarnspedagogiken och skolor), kan även användas av kommuninvånarna under andra tider. • skötsel av förbudsskyltningen på platser med rökförbud (daghemmens, förskolornas och grundskolornas samt yrkesläroanstalternas och gymnasiernas gårdsområden)
	Kommunikation, marknadsföring och samhällsrelationer	<ul style="list-style-type: none"> • Kommunikationsmässiga metoder • Uthyrning via Kompassen utan avgift eller mycket förmånligt (t.ex. Gammelbacka välfärdscenter, Lunds hus).

<p>Växande och lärande</p>	<p>Småbarnspedagogiken</p> <p>Finskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning</p> <p>Svenskspråkig grundläggande utbildning och gymnasieutbildning</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Deltagande i småbarnspedagogik främjar barnens jämställdhet och jämlikhet, erbjuder barnen färdigheter att klara sig i livet och förebygger utslagning. • Tidigt identifierande av barnets och familjens stödbehov. • Stöd till vårdnadshavarnas fostringsarbete. • Metoder för att förebygga mobbning. • Att lära sig en motionsinriktad livsstil, funktionella metoder i vardagen. <p>För förskolan, den grundläggande utbildningen och gymnasieutbildningen har man utarbetat elev- och studerandevårdsplaner, som innefattar det förebyggande missbruksarbetets verksamhetsprinciper i skolorna. Innehållet nedan har antecknats i dessa planer:</p> <ul style="list-style-type: none"> • I grundskolorna i Borgå utförs förebyggande missbruksarbete bland annat genom att integrera innehåll som främjar hälsa och välfärd i olika läroämnen. • Frågor kring berusningsmedel, tobak och penningspel behandlas i enlighet med läroplanen såväl på lektioner i omgivningslära och hälsokunskap som i samband med andra läroämnen. • I läroplanen nämns rusmedel i synnerhet i innehållen för omgivningslära i årskurs 3–6 där man övar säkerhetskunskaper och främjande av säkerhet i vardagliga situationer och i samband med att agera i gemenskaper. (Utbildningsstyrelsen 2014) • På högstadiet behandlas frågor kring rusmedel på lektioner i hälsokunskap som en del av de faktorer som stödjer och tär på hälsan och förebyggandet av sjukdomar. • I innehållet beaktas psykiskt illamående hos unga samt beroenden, rusmedel och att förebygga användningen av dem. • Rusmedelsfostran är en del av utvecklingen av mångsidig kompetens som är ett mål i läroplanen för högstadiet. På högstadiet stöds den ungas självständighet och sunda levnadsvanor. Drogfrihet är således också en del av förmågan att ta hand om sig själv och vardagskompetensen som nämns i läroplanen. (Utbildningsstyrelsen 2014). • Dessutom ordnar skolornas samarbetspartner (bl.a. ungdomstjänster, aktörer inom elevvården) temalektioner i det förebyggande missbruksarbetet. • Skolans och läroanstaltens ledning ser till att personalen får tillräcklig inskolning i de regler och tillvägagångssätt som gäller det förebyggande missbruksarbetet samt de rutiner och undervisningsinnehåll som anknyter till verksamhetskulturen.
----------------------------	---	--

		<ul style="list-style-type: none">• Skolans och läroanstaltens personal är skyldig att ta upp användningen av rusmedel och tobaks- och nikotinprodukter samt penningspelande alltid när de upptäcker eller misstänker att en elev använder eller spelar. Det är viktigt att identifiera problem och hänvisa barnet eller den unga till elev- eller studerandevården enligt behov och vidare till social- och hälsovårdstjänster.• Skolhälsoenkäten som genomförs vartannat år ger information om barns och ungas välbefinnande, hur de använder sin fritid, om de använder eller har provat på rusmedel samt om tillgången till rusmedel. Genomgång och behandling av dessa resultat i skolorna med såväl den gemensamma elev- och studerandevårdsgruppen, personalen, eleverna som föräldrarna stöder ett tidigt ingripande. <p>Därtill stöds det förebyggande missbruksarbetet med följande funktioner:</p> <ul style="list-style-type: none">• Ordning av eftermiddagsverksamhet (åk 1–2 samt specialelever)• Pedagogiska klubbar samt ordnande av Borgåmodellens klubbverksamhet i samarbete med ungdomstjänsterna• Experter inom olika områden som verkar i skolgemenskapen (bl.a. skolcoach, samarbete med välfärdsområdet, hälsovårdaren, psykologer)• Samarbete med föräldraföreningen (POFF)
--	--	---

Bilaga till välfärdsplanen 2024–2025

Stadsutvecklingen	Stadsinfran (trafikplanering, planering, byggande och underhåll av allmänna områden)	<ul style="list-style-type: none"> • Erbjudande av en trygg och trivsamt miljö till kommuninvånarna. • Tillgänglighet och framkomlighet • Skötsel av förbudsskyltningen på områden med rökförbud (bl.a. lekplatser, busshållplatser) • SUP-förordningen anger att kommunerna senast år 2026 ska ha 1 avfallskärl för tobaksfimpar/300 invånare och att kommunerna framöver ska sprida information för att förebygga nedskräpning som orsakas av tobaksprodukter.
	Stadsplaneringen	
	Markpolitik	
	Byggnadstillsynen	<ul style="list-style-type: none"> • Säkerställande av ventilationsluft som är ren och fri från tobaksrök genom byggnadstillsynens metoder. I planernas tillståndsskede kontrollerar byggnadstillsynen att luftintagen inte är placerade så att rök eller andra avgaser kommer in i dem.
	Miljöskydd	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå naturskolas verksamhet
	Miljöhälsovård	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå stad svarar för tobakstillsynen och sköter på sitt område den lokala verksamheten för att hjälpa människor att sluta röka i samarbete med välfärdsområdet. Tobakslagens (549/2016) syfte är att förhindra att unga börjar använda tobaksprodukter och att nikotinberoende uppstår samt att sporra människor att sluta använda tobaksprodukter. Samtidigt vill man minska icke-rökarens exponering för tobaksrök. Syftet med tobakslagen är att användningen av tobaksprodukter och andra nikotinhaltiga produkter som innehåller för människor giftiga ämnen och orsakar beroende ska upphöra. • Övervakning av efterlevnaden av tobakslagen: <ul style="list-style-type: none"> ○ försäljningsplatser för tobak och tobaksprodukter ○ övervakning av rökförbud på daghemmen och skolornas gårdsområden, allmänna badstränder och i inkvarteringslägenheter ○ meddelande av rökförbud för bostadssammanslutningar efter ansökan ○ styrning och rådgivning i fråga om stora publikevenemang ○ övervakning på basis av kontakt med anledning av tobaksröksskador
Livskraft	Närings- och sysselsättning, integration	<ul style="list-style-type: none"> • Sysselsättningstjänsterna nu och i den kommande arbets- och näringsreformen ger bl.a. sysselsättnings- och studievägar för arbetsökande i Borgå och erbjuder arbetskraft för arbetsgivarna. • Med livskraftens, näringsstjänsternas och nätverkssamarbetsparternas tjänster skapar man förutsättningar för Borgåföretagens framgång bl.a. genom att främja företagets nätverksbildning och tillgången till kompetent arbetskraft, ordna evenemang,

		<p>informera aktivt, erbjuda företagsrådgivning och säkerställa ett tillräckligt utbud av företagstomter samt genom att främja en hög beläggningsgrad för verksamhets- och affärslokaler.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Livskraftens tjänster skapar förutsättningar för stadsbornas, familjernas och företagens välfärd och framgång genom åtgärder inom planläggningen, tomttjänsterna, näringstjänsterna och sysselsättningstjänsterna. • För invandrare som bor i Borgå erbjuds lagstadgade handlednings- och rådgivningstjänster i ett tidigt skede och med låg tröskel. • Invandrarnas delaktighet ökas genom att man ordnar integrerande verksamhet såsom kurser i finska tillsammans med samarbetsparterna. • För vuxna invandrare ordnas utbildningsmöjligheter och man beaktar även föräldrar som sköter barn hemma och deras barn. • Navigator-verksamheten i sin helhet och Koppari Borgå hjälper unga att hitta en lämplig tjänst i vårt område
	<p>Kontinuerligt lärande (Borgå medborgarinstitut, Borgånejdens musikinstitut, Borgå konstskola)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Borgå medborgarinstituts mångsidiga kursutbud (såsom välbefinnandekurser, erfarenhetsexperter, sunda levnadsvanor och mindfulness) för alla åldrar, ordnande av öppna tillställningar som behandlar välbefinnande samt information om dessa. • Borgånejdens musikinstituts Musikglädje för alla åldrar-hobbyalternativ för barn, unga och vuxna. (Borgå, Askola, Lapträsk, Lovisa, Mäntsälä, Borgnäs, Pukkila, Sibbo) • Borgå konstskolas grundläggande konstundervisning för barn och unga enligt den fördjupade lärokursen i bildkonst (Borgå och Sibbo) Därtill ordnar konstskolan veckosluts- och sommarkurser, dit även vuxna är välkomna.
	<p>Turism och evenemang</p>	<ul style="list-style-type: none"> • evenemang och tillställningar riktade till kommuninvånare och turister i olika åldrar
	<p>Fritid, bibliotekstjänster</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Bibliotekets lokaler är öppna för alla och avgiftsfria träffpunkter, som ökar samhörigheten och känslan av delaktighet • evenemang som ökar det sociala och psykiska välbefinnandet och förebygger problem • Det har påvisats att läsning ökar välbefinnandet och livskvaliteten. • målet är att stödja ett aktivt medborgarskap, demokrati och yttrandefrihet. Utgångspunkten för allting är gemenskap, ett pluralistiskt samhälle och kulturell mångfald. • Huvudbiblioteket har grupprum som kan bokas utan avgift av privatpersoner och föreningar
	<p>Fritid, kulturtjänster</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Kultur och konst förbättrar bevisligen livskvaliteten och det övergripande välbefinnandet och erbjuder också en möjlighet att delta och göra saker själv.

Bilaga till välfärdsplanen 2024–2025

		<ul style="list-style-type: none"> • Kultur och konst kan bidra till att minska ensamheten och främja samhörigheten • evenemang och tillställningar ordnas för olika åldrar (utan avgift eller med en liten avgift) • Bidrag
	Fritid, idrottstjänster	<ul style="list-style-type: none"> • Idrottsgrupper som ökar det fysiska, psykiska och sociala välbefinnandet och förebygger problem. • Ordande av evenemang som främjar hälsa och välfärd. • Samarbete mellan stadens olika aktörer, föreningar och organisationer. • Bidrag • Underhåll och utveckling av motionsomständigheter och -förutsättningar. • Skötsel av förbudsskyltningen på områden med rökförbud (allmänna badstränder)
	Fritid, ungdomstjänster	<ul style="list-style-type: none"> • Öppen och handledd verksamhet vid ungdomslokalerna • Ungdomsarbete i skolorna (gruppbyggnad, temalektioner: Choices samt Flyktingens stig och Mot puberteten-lektioner och andra evenemang). • Podcast Ungsnack • Spelverksamhet SideQuest • Regnbågsverksamhet Arcus • mobilt ungdomsarbete • Målinriktat ungdomsarbete och Uppsökande ungdomsarbete: individuellt arbete och arbete med smågrupper samt patrullerande arbete. • Stöd till hobbymöjligheter: bidrag, egna verksamhetsgrupper för unga. • Evenemang och annan verksamhet där nykterhet och välbefinnande är i centrum • Stöd till föräldrar och andra fostrare (bl.a. information till föräldrar). • En hobby åt alla – Borgåmodellen för hobbyverksamhet erbjuder avgiftsfria hobbymöjligheter med låg tröskel för barn och unga i grundskoleåldern i samband med skoldagen. • Penselfabrikens bandlokaler • Skatehallen